

Poul Nyrup Rasmussens tale ved Socialdemokratiets årsmøde

Taler

Poul Nyrup Rasmussen
Partiformand for
Socialdemokratiet

Dato

13. september 1997

Sted

Aarhus

Den danske vej - også i Europa.

1. "For dem der ikke ved, hvor de skal hen, er alle veje som bekendt lige gode - det er de ikke for os"

2. I de næste 12 måneder skal den danske befolkning træffe tre afgørende valg. Tilsammen får de afgørende betydning for Danmarks vej i det 21. århundrede.

- Kommune og amtsrådsvalget - datoen ligger fast.

- Folkeafstemningen - datoen ligger næsten fast.

- Folketingsvalget - ja, det skal jo også finde sted på en bestemt dato!

Tre-i-en: Så tæt er de 3 valg forbundne.

Vort afsæt for de tre valg er bedre og stærkere end i mange, mange år - på 4 1/2 år er Danmark forvandlet.

Vælger vi rigtigt - vælger vi bevidst, vælger vi med helhed, holdning og klarhed, kan vi i Socialdemokratiet give Danmark den bedst tænkelige start på det 21. århundrede.

Danmark er i forrygende fremgang.

Det er ikke kommet af sig selv. Det er ikke kommet ved tilfældigheder - eller som gevinster ude fra. Det er kommet, fordi vi ville det, fordi vi satte os ambitiøse

klare mål i 1993, fordi vi arbejdede hårdt for de politiske beslutninger - både de populære og de nødvendige - fordi regeringen og kommunerne har fundet hinanden i en flot indsats over 4 år - og fordi den danske befolkning har ydet en fantastisk dygtig indsats.

Sådan er den danske vej jo - den danske vej er ikke en kopi af andre - den er ikke kommet ved at gå i et med tapetet eller ligge i læ af andre. Den er kommet, fordi vi ville det.

Vi kan godt i Danmark. Vi gør en forskel: Den vej vi socialdemokrater tegner op i disse år, er jo den danske vej.

Det er det, fordi de værdier, det danske velfærdssamfund bygger på, er vores værdier. Det er det fordi, det menneskesyn, der bærer det danske samfund, er vores menneskesyn. Det er det, fordi vi godt kan lide Danmark.

2. Vi er mere end det vi har.

Det er ikke et synspunkt, vi deler med alle andre politiske partier.

Alt for ofte hører jeg fra de to forhenværende regeringspartier - Venstre og konservative - ja fra alle de 4 højrepartier VKZO - at de giver Danmark skylden for alle de ondt og problemer, man overhovedet kan få øje på. Vi har ikke råd til velfærdssamfundet siger de. Selvom vi er verdens 4. rigeste land. Vi skal efterligne alle de andre, siger de. Selvom vores økonomi er en af de stærkeste i Europa. Her går skellet - vi vil udvikle og forbedre Danmark i den ny internationale omskiftelige verden. Men vi vil gøre det uden at svinge velfærdssamfundets grundlæggende idéer.

Derfor vil vi en helt anden dagsorden end højrepartierne. Vi vil tillade os for en gangs skyld at være lidt stolte af den måde, vi gør tingene på.

Vi tror på Danmark. Vi kan mere. Vi kan sætte os spor. Vi har noget at byde på. Et Danmark for os allesammen - for dig og mig.

For os socialdemokrater er Danmark også et symbol på noget internationalt: Et land der tager stilling og yder noget - både for danske borgere indadtil og udenfor landets grænser.

Kim Larsen beretter om, at "vi har, hvad vi skal have i både stort og småt".

Somme tider har jeg på fornemmelsen, at partierne til højre i Folketingssalen prøver at reducere vort land til alene at være det, vi har - det familien Danmark har - hus, bil, vovse. Men ærlig talt: Vi er mere end bare det, vi har - vi er ikke alene noget i kraft af, at vi har noget.

At gøre noget er at være noget - at gøre mere end det, man er nødt til er at være noget - et helt menneske, et helt parti, et helt land..

Vi kender det fra arbejdet i kommunalbestyrelsen, i amtsrådet, i lokalsamfundet. Vi kender det som folk og som land.

At gøre noget man måske ikke behøver at gøre - det er at være noget - at mærke selvværdet - at fornemme styrken, når man mærker, det kan nytte. Når man mærker, at man som parti gør en forskel.

I det store internationale billede har vi vist i de senere år, at et lille land - båret af idéen om menneskerettigheder - båret af sammenhold og et ordentligt tryghedsnet. Båret af idéen om, at vi skal være her alle sammen - at vores land har vist, at man godt kan gøre sig gældende internationalt. Gøre en forskel.

Tag vores kamp i spørgsmålet om menneskerettigheder i Kina. Tag vores synspunkter om, at Burmas befolkning også skal kunne leve fredeligt og demokratisk. Tag vores historiske kamp for at bistå frihedsbevægelsen ANC's krav om demokrati i Sydafrika.

Tag vores indsats i Jugoslavien. Tag vores intense arbejde for en ny fredelig udvikling i Østersøen, der bygger på økonomisk, miljømæssig og beskæftigelsesmæssig fremgang, ikke mindst de frie demokratier i de tre baltiske lande.

Ærlig talt: Har vi det ikke inderst inde ret godt med den indsats?

- Når Nelson Mandela siger tak Danmark,

- Når de tre baltiske landes præsidenter - efter Madrid-topmødet om NATO's

udvidelse - siger tak Danmark.

- Når USA's præsident fortæller os, at han håber, at vi er stolte af vores egen indsats.

- Når ulykkelige familier i det borgerkrigshærgede Jugoslavien siger tak Danmark til vores soldater.

Så handler det jo om, at vi gør noget - mere end vi behøver - men vi gør det, fordi vi er humanister, fordi vi egentlig altid har haft det bedst med ikke at isolere os.

3. Den danske vej - også i Europa

På denne kongres - Danmarks politiske hovedværksted - i dag og i morgen - er vi tættere på et historisk gennembrud for Socialdemokratiets og det danske samfunds vej i Europa, end vi har været siden 1972.

Vi har lært - jeg har lært - af folkeafstemningen den 2. juni 1992 og den 18. maj 1993 - vi har lært og vi har lyttet.

I Danmark er vi i virkeligheden i den lykkelige situation, at EU-modstanderne heldigvis ikke har monopol på EU-skepsis.

Jeg tror stort set alle voksne mennesker i Danmark har en eller flere kritiske sidebemærkninger til Bruxelles. Det kan jeg sådan set godt forstå. Vi behøver ikke at skændes om, hvad der ikke er godt nok. Der er for meget bureaukrati - fryns - og eksempler på detailregulering.

Og vi danskere har en indbygget mistro mod at blive styret af andre end vore egne folkevalgte. Men samtidig fornemmer jeg lige så klart, at der i den danske befolkning er en meget stor forståelse for, at vores land ikke kan klare sig alene i den store internationale verden - de skal bare ikke bestemme alt - og slet ikke blande sig i alt hvad der foregår i Danmark.

Danskerne vil godt være en del af Europa, og Europa må også godt være en del af Danmark - men også kun en del. Vi vil gerne være os selv - men aldrig os selv nok.

Den danske befolknings stemme stod os krystalklart, da vi for 1 1/2 år siden skulle tage stilling til, om vi skulle vælge den ambitiøse vej under regeringskonferencen eller den sikre vej.

Vi valgte den ambitiøse, danske vej. Det gjorde vi fordi det var helt afgørende at gøre alt hvad vi kunne for at nå et resultat, hvor den danske befolkning kunne genkende de værdier, som det danske samfund bygger på.

Det lykkedes at nå et resultat - i Amsterdam - som var mere nordisk end sydeuropæisk i sin tankegang - mindre elitær og mere folkelig.

Det holdt hårdt - der var til tider ensomt i lokalet, når kampen om ikke mindst miljøpolitikken, åbenheden og til tider også beskæftigelsespolitikken skulle føres frem til konklusion. Det gav ikke stor popularitet - slet ikke hos de store lande undervejs. Men vi ved, at et land som Danmark ikke opnår noget ved at ligge fladt i forhold til de andre og de store. At netop det at insistere - det at understrege, at den ny traktat må afspejle befolkningens ønsker, hvis Europa skal fungere - det at bide sig fast og finde nye allierede hos nye socialdemokratiske ledede regeringer i Europa - det gav resultat.

Der er tre grunde til, at jeg vil anbefale den danske befolkning at stemme ja ved den kommende folkeafstemning:

- For det første: Amsterdam-traktaten er bedre end den vi har.
- For det andet: Udvidelsen af EU til at omfatte et helt udelt Europa kan nu gå i gang.
- For det tredje: De fire danske forbehold er intakte og sikrede, som regeringen lovede danskerne, at de ville være.

Det er i høj grad en dansk vej - en vej vi deler med mange andre ligesindede regeringer i Europa - som nu afspejles i den ny traktat.

Det er ikke en liberalistisk vej - det mærker man også i kommentarerne fra især partiet Venstre. Hvad var det, vi hørte for et år siden - at de danske mærkesager som beskæftigelse og miljø nærmest var spild af tid, nærmest var vores private

dagsorden og nærmest gav besvær i forhold til de store lande.

Det er heller ikke en indadvendt vej - der peger i retning af at isolere os, som nej-partierne argumenterer for.

Det er en traktat - nye vedtægter for foreningen - som giver os et klart stærkere afsæt for at styrke det politiske samarbejde på tværs af grænserne om præcis de spørgsmål, vi ikke kan løse fuldt og helt hver for sig. Det gælder miljøet. Det gælder beskæftigelsen. Det gælder forbrugerpolitikken.

Arbejdsløsheden i Europa er historien om den dårskab, der har præget vort samarbejde - eller rettere manglen på samarbejde siden 70'erne, hvor den første internationale oliekrise ramte os. Nu er beskæftigelsen placeret med klare holdninger og mål - det gør det muligt for os at undgå fortidens fejl - at undgå at vi eksporterer vanskeligheder til hinanden i nedgangstider og at sikre, at vi får mere beskæftigelse frem i opgangstider.

Det nye miljøbestemmelser i traktaten giver EU en placering som den regionale samarbejdsorganisation i verden, der har de mest ambitiøse miljømålsætninger.

Rio-konferencens bestemmelser om bæredygtig udvikling er nu en forpligtende del af EU's samarbejde. Det skal genspejles i alle politikområder. Og beslutninger. Sammen med en forstærket miljøgaranti betyder det, at EU i virkeligheden også globalt set kan gå foran og sætte sit præg på det globale miljøsamarbejde - sådan som vi tog de første skridt til på FN's særlige konference tidligere på året.

Det indre Marked bliver nu ikke blot et marked på markedets egne betingelser, men på demokratiets og de politiske beslutningers betingelser.

Arbejdsmarkedet tilgodeses i traktaten, så vi ikke længere skal konkurrere på de ringeste arbejdsvilkår og arbejdsmiljøbestemmelser, men på det bedste. Den tid begynder at klinge ud, hvor dårlige arbejdsmiljøvilkår for polske eller portugisiske arbejdere trækker lønmodtagernes vilkår ned i Europa. Nu er vi på vej til at udvikle en solidarisk linie, hvor konkurrencen sker på dygtiggørelse, uddannelsesindsats og kvalitet.

Med Amsterdam-traktaten har vi taget skridt i retning af et mere bevidst

samarbejde på menneskers betingelser i stedet for alene på pengenes betingelser.

Den internationale kriminalitet må bekæmpes internationalt. Derfor skal vi være med og deltage i det mellemstatslige politisamarbejde, som også er en del af Amsterdam-traktaten.

Vi har sikret den nordiske pasunion, som nu sammen med de øvrige landes pasunion indgår i en samlet helhed, hvor også Island og Norge er med. Vi tager i disse år de første skridt til et bedre europæisk samarbejde om flygtningepolitikken. - For Danmark sker det under fuld respekt for vores forbehold.

Her mærker jeg en gang imellem, at man blander form og indhold sammen: Danmark har hele tiden haft en fundamental interesse i et humanistisk europæisk samarbejde, der kan sikre en ordentlig behandling af de egentlige flygtninge og en tilsvarende effektiv håndtering af afviste asylansøgere. Det er langsomt under opbygning nu. Det mener jeg også, er i vor fælles interesse.

EU er en arena, en scene, hvor den politiske kamp nu også foregår - koncentreret om netop de politiske spørgsmål, der kun kan bringes under demokratisk styring i EU - men den politiske kamp er i grunden den samme som i Danmark.

3. Vigtigst. Med den nye traktat kan vi begynde opbygningen af et helt og udelt Europa.

Danmark har arbejdet hårdt herfor siden 1993. Nu er vi så tæt på som aldrig før: Vi er den første generation og vore børns og børnebørns generation, der kan gøre os håb om ikke at opleve flere krige på vores kontinent. Derfor er det så fundamentalt, at vi løser denne opgave i tæt kontakt med befolkningens ønsker - derfor er det dobbelt vigtigt, at Amsterdam-traktaten bæres af nordiske værdier.

Så kan vi give de Øst- og Centraleuropæiske nye demokratier et håndslag - et håndslag om medlemskab og ingen - jeg gentager - ingen skal efterlades i usikkerhed.

Jeg ser for mig en udelt udvidelsesproces, hvor hver enkelt ansøgerland i virkeligheden kan komme ind i egentlige optagelsesforhandlinger med et halvt

eller et helt års mellemrum. Vi skal her i topmødet i december træffe beslutning om, hvordan udvidelsesforhandlingerne skal tilrettelægges. Der bliver ikke tale om en kvart eller en halv udvidelsesproces, men om en hel sammenhængende forhandlingsproces, der vil strække sig en del år ud i fremtiden.

Alle vil ikke blive medlem på samme tid. Det siger sig selv. Fordi udgangspunkterne er forskellige. Men alle vil være med i processen. Vi skal fra EU's side støtte forberedelsen økonomisk, så de miljømæssige fremskridt, herunder ikke mindst sikring og i virkeligheden afmontering af de farlige atomkraftværker på lidt længere sigt bliver en del af optagelsesprocessen.

Amsterdam-traktaten er derfor selve grundbetingelsen for at den store udvidelse kan blive en realitet. Uden Amsterdam-traktat - ingen afslutning på udvidelsesprocessen. Så enkelt og fundamentalt er det.

Jeg er overbevist om at et dansk ja ved den kommende folkeafstemning er fundamentalt for Danmarks muligheder for at sætte sit præg på den fredsproces, der nu er i gang - det er også afgørende for vores eget selvværd - og det er afgørende for vores politiske betydning på vej ind i det 21. århundrede. Politik, økonomi og selvværd indadtil og udadtil hænger sammen.

Vi har forlængst vist, at vi godt kan - vi behøver ikke allesammen kunne alle paragraffer og detaljer - det kan vi jo heller ikke i dansk lovgivning. Selvom vi ikke forstår samtlige skattelove, boliglove, konkurslove og forsikringsselskabslovgivning, så kan vi dog alligevel tage stilling.

Og det kommer ikke til at gå stærkere end befolkningen kan følge med. Nærhedsprincippet står tydeligere end før. Der er trukket en tydeligere streg mellem vores egen selvbestemmelse og det, vi ønsker EU-samarbejdet skal samle sig om.

Mange er i tvivl - også blandt socialdemokratiske vælgere. Det er der ikke noget at sige til: Vi er jo først lige begyndt at diskutere indholdet og perspektivet i den nye Amsterdam-traktat!

Den folkeafstemning, vi skal igennem, er ikke blot endnu en i rækken. Vi har at gøre med en af de vigtigste afstemninger i efterkrigstiden, fordi vi skal tage stilling til om vi vil bakke foreningen af Øst og Vest op. Fordi vi skal række ind

over det sølvtæppe, der erstattede den gamle kolde krig.

Den tid er forbi, hvor verdens supermagter kunne opdele verden i deres interesseområder.

I Norge betød nej'et en privatisering af Europa-politikken!

Det ønsker vi ikke for Danmark.

Et ja ved den kommende folkeafstemning vil tegne et perspektiv for Danmark i Europa, der får ethvert argurkecirkulære til at blegne. Et nej vil sætte Danmark på sidelinien, hvor jeg ikke mener, vi skal være.

Et ja er et ja til den danske vej - også i Europa.

4. Vores vision.

Med Danmark i fremgang - med en klar vision om Danmarks rolle i Europa kan vi også i dansk indenrigspolitik lægge sporene frem til år 2005.

Det er en enkel, men afgørende vision, der tegner sig for det danske samfund.

Vi vil benhårdt fastholde den kurs, der er lagt i den økonomiske udvikling, og som har givet så flotte resultater på mindre end 5 år. Det er det eneste ansvarlige.

Men vi vil samtidig sikre et fortsat Danmark i fremgang sammen med en miljøbevidst linie og en ambition om, at alle i Danmark får andel i den ny fremgang.

Vi har viljen til alle de nødvendige justeringer, som skal til for at fastholde kursen med stadig stigende beskæftigelse, lav inflation og rente, overskud over for udlandet og år for år stadig større indhug i gammel gæld og gamle miljøproblemer.

Vi skal endnu meget længere end vi allerede er nået.

I vort oplæg "Danmark år 2005" har vi lagt den politik frem, der sikrer fortsat økonomisk succes for Danmark - men også fastholder og styrker den sociale

sammenhæng og tryghed.

Vi vil gøre Danmark til et endnu mere menneskeligt ordentligt samfund at leve i - uden de store skel og uden store mindretal, der er sat ud på et sidespor.

Der er grundlæggende holdninger, vi skal passe på og som vi skal styrke i vort velfærdssamfund - for hvad hjælper det, at der er overskud på betalingsbalancen, hvis der er underskud på samhørighed og fællesskabsfølelse.

Derfor lægger vi op til en håndfuld reformer i de kommende år, der skal binde fremgangslinien lige nu for Danmark sammen med et stadigt mere robust samfund, der giver alle gode chancer for et ordentligt liv. Velfærdssamfundet betyder jo også at færdes vel gennem livet og at undgå nye kløfter i den danske befolkning.

5. Indvandrere og flygtninge - humanisme og klar retshåndhævelse.

Vi vil ikke affinde os med at, der er grupper i vort samfund, som lever i vort land, der holdes udenfor - eller holder sig udenfor de sociale og arbejdsmæssige fællesskab.

Vi skal vedstå og værne om en human og åben indstilling til indvandrere og flygtninge, der har fået lov til at slå sig ned her. Men vi skal også gå op imod den opfattelse, at det danske samfund er et tag selv bord, hvor der er fri adgang til at snige sig ind og hvor der ikke er sammenhæng mellem rettigheder og pligter.

For mig står det ganske klart: Vi kan kun bevare den folkelige accept af vor gæstfrihed over for de mennesker, der reelt er på flugt fra krig og forfølgelse, hvis vi samtidig er i stand til at håndhæve rettigheder og pligter - også retten til at afvise eller hjemsende dem, som ikke opfylder kravene til asyl og dermed ophold her i landet.

Derfor vil vi skærpe baglandspatroljeringen for at standse illegal indvandring.

Derfor vil vi overalt, hvor det er muligt og begrundet sende afviste asylansøgere hjem.

Derfor er det fuldstændig utroligt, uforståeligt, at der lige nu er et flertal af

partier, der for at drille regeringen prøver at standse en fornuftig og velplanlagt hjemsendelse af de afviste asylansøgere, samtidig med at vi støtter genopbygning af de områder i Somalia, de skal vende tilbage til.

Det er synd for Danmark - det er synd for de afviste - og det er synd for den klogskab i vores ulandspolitik og vores flygtningepolitik, der er helt nødvendig at fastholde.

Hvad er det regeringen har lagt op til: Vi har lagt op til at finansiere projekter, der kan sikre at familier kan vende tilbage til Somalia og flygtninge fra nærområderne ligeså. At få fjernet miner, så børn og voksne ikke risikerer lemlæstelse, at få opbygget vandforsyning, at få genopbygget broer og veje, så forsyninger kan nå frem, at få genskabt skolerne, så de unge kan få en naturlig opvækst igen.

Ikke én krumme går i de forkerte lommer!

Over 2 mio. landminer skal findes før Somaliland igen er sikkert at bevæge sig rundt i. Behovet for hjælp er ikke til at tage fejl af hør blot på Ismail Mohamed Yusuf, frivillig minerydder. (TV-2 torsdag 11. september). Han har sagt følgende til dansk TV: "Selvom jeg ved, det er farligt ... så bliver jeg nødt til at blive ved med at grave minerne op for at redde andre, selvom jeg skulle dø af det."

Socialdemokratiet og regeringen vil ikke give op over for det indenrigspolitiske drilleri.

De partier, der altid har talt for at vi skal hjælpe i hjemlandet eller i nærområdet, skal ikke slippe for ansvaret for at det ikke sker.

Jeg vil se frem til den dag, hvor Ismail Mohamed kan sige: Tak Danmark. Det skylder vi vores flygtningepolitik, det skylder vi vores medmennesker, det skylder vi almindelig anstændighed.

1 promille! Af penge vi allerede har afsat. Har vi virkelig ikke råd til det? Naturligvis har vi det!

Men uanset at vi håndhæver retten - også når det gælder udvisning - så vil der bo

et stort antal af fremmed afstamning iblandt os - sådan er det i Danmark - sådan er det i næsten alle andre europæiske lande. Det gælder i virkeligheden også uanset hvem der har regeringsmagten!

Jeg er grundig træt at, at de to forhenværende regeringspartier Venstre og Konservative sammen med de ekstreme højrepartier forsøger at tage patent på, at der skal være lov og orden her i landet. Det har aldrig været Socialdemokratiets holdning, at vi skulle give asyl og opholdstilladelse til alverdens plattenslagere. Omvendt er det helt grundlæggende for os at hjælpe mennesker i reel nød.

Derfor er vi dybt interesseret i - derfor vil vi arbejde energisk for - en samordning af flygtningepolitikken i Europa. Så landene ikke bare skubber problemerne og menneskene rundt imellem sig.

Vi vil insistere på, at mennesker, der faktisk får lov at bo i Danmark, lærer sproget, accepterer vore grundlæggende leveregler og lever op til ånd og bogstav i vor lovgivning. Herunder også at de er til rådighed for arbejdsmarkedet.

Så skal vi på den anden side også insistere på, at urimelig diskrimination og modvilje imod unge, veluddannede 2. generationsindvandrere fjernes. De skal fjernes for helt og fuldt at blive en del af vort samfund - til gavn for os allesammen.

Vi trænger til en åben og ærlig debat om flygtninge- og indvandrerpolitikken her i landet. Vi trænger til almindelig ordentlighed i den debat - den har været alt for meget præget af frygt og af misinformation.

Ingen andre politiske ordførere på andre områder end netop flygtningeområdet vil slippe godt fra at binde befolkningen så mange forkerte historier på ærmet så længe som netop her.

Sandheden om denne regerings flygtninge- og indvandrerpolitik er, at vi har haft så meget at rydde op i efter den forrige regerings efterladenskaber. Vores eftersyn, da vi kom til, var et kedeligt syn: Ingenting var sket. Absolut ingenting! Vi har haft meget at gøre fra starten.

Vi fører en stram og humanistisk flygtningepolitik under denne regering. Vi har

lagt afgørende vægt på, at retshåndhævelsen følges op konsekvent. Der er truffet beslutning om, at fingeraftryk, nu anvendes helt konsekvent i forbindelse med behandling af asylansøgere. Og er der mistanke om at der snydes med familiesammenføringerne, tages der DNA-test.

Jeg har ikke glemt de eksempler, vi har set på misbrug af social bistand, børnetilskud for enkelte indvandrerfamilier. Derfor er vi i regeringen i konkrete overvejelser om, hvorledes der kan lægges loft ind over de samlede sociale ydelser, så den slags ikke gentager sig i fremtiden.

Rettigheder og pligter er også her en del af en ansvarlig politik, der kan bakkes op af befolkningen.

Et område, hvor der er klart behov for effektiviseringer og opstramninger i rettigheder og pligter, er det helt fundamentale for enhver integration: Nemlig at forstå Danmark på godt og ondt og at lære at tale dansk, ordentligt og flydende.

Det gælder ikke mindst børn, der starter i skolen. Her skal der strammes op, så det effektivt bliver sikret, at ingen starter i skolen uden at kunne tale dansk. For børnenes skyld - for vores allesammens skyld. Det gælder en effektiv ret og pligt for voksne til hurtigt at tilegne sig sproget.

Til gengæld må vi så også finde de nødvendige ressourcer, der kan tilvejebringe de tilstrækkelige tilbud.

Må jeg sige tak de mange kommuner, som jo har vist, at vi kunne magte den opgave at løfte en humanistisk forpligtelse overfor de bosniske flygtninge.

Her viste vi virkelig, at sand humanisme ikke kun er noget, vi snakker om i Danmark. Det var flot - det lykkedes for os. Tak for jeres indsats i kommunerne. Tak til alle de mange, mange mennesker, der var med til at løfte.

Jeg har talt meget om integration, fordi det er en kæmpeopgave - den borgerlige regering svigtede, fordi den aldrig anerkendte, at der var noget behov for en egentlig integrationspolitik - og fordi den lukkede øjnene for, at der var et problem.

"1. generations danskerne" som har været igennem en lang periode af arbejdsløshed fik aldrig kvalificeret sig, fik aldrig chancen. Den skal de have nu gennem en ny og fornuftig indsats. Det skal vi også løfte i fællesskab, det skylder vi hinanden og humanismen. Det kan vi gøre med Danmark i fremgang.

6. Retspolitik - retfærdighed og tryghed.

På samme måde er vi i Socialdemokratiet ikke imod hårdere straffe - men vi vil også hindre, at selve voldshandlinger sker, at unge mennesker kommer ind i en kriminel løbebane - ved at gribe ind med forebyggelse i tide.

Igen tegner billedet sig tydeligt: Den tidligere regering har ikke foretaget sig noget på det område. Den nuværende regering har strammet op på en lang række felter. Lad mig give et enkelt eksempel:

Husker I debatten om de gambianske narkopushere. Når man ikke hører så meget mere om den sag, er det fordi vi har taget fat konsekvent og direkte. I lovgivningen og regelopstramningerne er det sikret, at ved salg af narko gives der strengere straffe med efterfølgende udvisning. Når man har udstået sin straf, er det udvisning. Spørg på Vesterbro - det er ikke helt væk - men man kan se forskel nu - i den rigtige retning.

Indsats mod rocker-kriminalitet, vold, voldsforbrydelser vil blive konsekvent fulgt op i disse år.

Rocker-loven genskabte trygheden i de boligområder, hvor familier færdes og bor - der ligger ikke rocker-borge længere. Ulovlig våbenbesiddelse er blevet straffet markant. En lang række nye muligheder har politiet fået for at følge op på bekæmpelse af rockervold. Der vil blive oprettet to særlige fængselsafdelinger til rockerne. Jeg ved, at justitsministeren - som jeg - er dybt optaget af, at fængselspersonalet og pårørende til indsatte kan se en udvikling foran sig, som skaber mere kontrollerede tilstande. Vi vil ikke skuffe dem.

Tilsvarende gælder indsatsen mod øvrige voldskriminalitet, hvor der er sket en lang række opstramninger, som vil give større sikkerhed og forebyggende resultater.

Lige så konsekvente vi er på disse områder. Lige så konsekvente skal vi være i den

økonomiske kriminalitet. Vi har nedsat en arbejdsgruppe, som skal kulegrave al lovgivning af relevans for bekæmpelse af økonomisk kriminalitet. Jeg ser frem til, at udvalget kommer med konkrete forslag - også forslag der handler om at vurdere retfærdighed og rimelighed på strafudmåling og på efterforskningsmuligheder, når man ser på den overordnede balance i lovgivningen. Det gælder forhold mellem selskabstømmere og økonomiske forbrydelser af mindre vidtrækkende karakter. Det gælder et langt mere effektivt samarbejde mellem myndigheder som bagmandspoliti, told og skat, finanstillsyn o.s.v.

Konsekvens - i forebyggelse og i domfældelse og strafudmåling. Derfor skal domstolene i de kommende år også indstille sig på effektivisering og længere arbejdstider, så urimelige ventetider kan komme ned. Bijobs må ikke spærre for hovedjobs. Heller ikke i dommerstanden.

7. Vi er nødt til at tale om disse dele af samfundslivet, fordi jeg ved, de optager mennesker i deres hverdag - skaber bekymring, usikkerhed. Det er vigtigt, at familierne ved, hvor de har os i regeringen - det er vigtigt, at vi har klare svar til befolkningen på disse ømtålelige områder.

8. Kontrollsamfund - eller menneskelig opmærksomhed?

Den teknologiske udvikling giver os hele tiden nye muligheder for at løse mange opgaver billigere og mere effektivt.

Vi stiller krav om at f.eks. DSB skal være effektive, omkostningsbevidste og konkurrencedygtige. Derfor ser vi, at billet sælgere og konduktører erstattes af automater.

Det ligger os også på sinde, at mennesker kan færdes trygt og frit uden frygt for røveri og vold. Og vi ønsker at forebygge hærværk og indbrud. Derfor etablerer vi videoovervågning flere og flere steder. På sin vis er det godt, at vi på den måde kan spare ressourcer, men samtidig behøver vi ikke at ansætte så mange mennesker til at udføre såkaldte "kedelig" service-, overvågnings- og kontrolopgaver.

Men spørgsmålet er om vi ikke skal stoppe op og spørge, om vi ikke er gået for langt ... For der er jo også ubehagelige bagsider af den medalje - den

menneskelige kontakt forsvinder. På trods af nok så mange videokameraer føler man sig ikke tryk ved at færdes om aftenen på mennesketomme stationer og andre offentlige områder. Og kun de færreste bryder sig om følelsen af, at ethvert skridt de tager bliver optaget på video.

Selvfølgelig er det generelt ikke farligt at færdes i Danmark - det viser statistikken og vores erfaringer heldigvis stadig tydeligt. Vi ligger i bunden i forhold til de fleste andre lande med hensyn til røverier og indbrud.

Men man fjerner ikke folks følelse af utryghed ved at dygne statistikker i hovedet på dem. Vi skal i stedet sørge for mere bemanning på stationer og andre offentlige områder. Vi skal også lytte til de røster, der taler om behovet for mere synlighed når det gælder politi på gaden - vi må finde en bedre balance imellem krav og effektivitet i den offentlige sektor og almindelig menneskers berettigede krav om tryghed og menneskelig kontakt.

Lad mig sige det lige ud: Jeg bryder mig ikke om tanken om oprettelse af kommunale politikorps. Det hører ikke hjemme her - hvad bliver det næste?

Politiopgaver skal løses af hele landets politi - og ikke afhænge af den enkelte kommunes retspolitik. Med al respekt for det kommunale selvstyre og verdens mest decentrale land - her standser vi!

Der må findes andre veje til at opnå en acceptabel løsning på de nye opgaver, politiet også har fået - her tænker jeg både på grænseopgaverne, på bekæmpelse af rockerkriminalitet. Jeg tror, det er vigtigt, at vi fastholder det moderniseringsarbejde, der er i gang for politiet - det gælder ikke mindst på det informationsteknologiske område. Jeg ser derfor heller ikke, at der er behov for en egentlig genforhandling af den politiaftale, vi har. Omvendt må vi finde løsninger på de særlige behov, der er for en forstærket indsats over for gadebande-kriminalitet, alvorlig kriminalitet (rockere, bagmandskriminalitet), menneskesmugling og illegal indvandring bl.a.

Det giver også plads til, at almindelige familier mærker, at der bliver fulgt op på noget at det værste, man kan komme ud for: overskridelse af ens egen tryghedsgrænse - i form af indbrud i ens eget hjem. Det giver en stærk følelse af krænkelser og utryghed.

Regeringen vil snarest i det nye folketingsår tage initiativ til drøftelser med Folketingets partier om fornuftige løsninger på disse opgaver.

Samtidig må jeg sige, at en række servicefunktioner og overvågningsopgaver ikke nødvendigvis kræver, at man er uddannet politibetjent. Hvis vi griber det hele fornuftigt an kan og skal vi genskabe en række af de service- og overvågningsjobs - som vi i effektivitetens navn har rationaliseret bort. Seneste skud på den teknologiske stamme er opstillingen af automatiske kameraer, der fotograferer bilister, som kører for stærkt og over for rødt. Og som automatisk sender synderen et billede af forseelsen og et bødeforlæg. Ingen kan forhåbentlig have noget imod, at vi effektivt imødegår og slår ned på bilister, der kører groft uforsvarligt.

Isoleret set er det oplagt at tage nye teknologiske landvindinger i brug. Men vi skal også holde hovedet koldt, så vi ikke efterhånden ender i et automatiseret kontrolsamfund (hvor big brother is watching you).

Det sker sjældent, men i onsdags var jeg faktisk helt enig med Jyllandspostens lederartikel. Under overskriften "fagre vanvittige verden" blev der advaret imod perspektiverne i ideen om såkaldt road-pricing.

Det går ud på, at man ved hjælp af en satellit og en chip i alle biler kan registrere al bilkørsel. Miljømæssigt kan det være smart ved, at man så automatisk kan beskatte miljøbelastende kørsel i storbyer kraftigt og gøre det billigere at køre i tyndt befolkede områder. Det er fint nok, især da man hævder, at det ikke er nødvendigt konkret at registrere og dokumentere, hvor man har kørt hvornår.

Meningen er jo ikke at udspionere nogen.

Men alligevel er der noget u-dansk, utrygt og skræmmende ved det. Er det ikke oplagt, at anonymiteten bør kunne brydes, hvis det kan bidrage til at opklare alvorlige forbrydelser. Bliver det næste, at vi allesammen kan på en chip i nakken, så vi kan dokumentere vores færdes.

Jeg er helt enig, når Jyllandsposten skriver. Citat "Det er en syg tanke, at ny teknik nødvendigvis skal anvendes, bare fordi man har den. Historien har givet os talrige eksempler på tekniske muligheder, som vi ikke skal anvende. Satellitovervågning af biler er en af dem.

10. Miljø, arbejdsmiljø og fremtidsperspektiv.

Vor vision om et bæredygtigt samfund er ikke kun ord, men bliver fulgt op i disse år af konkret handling.

Jeg har sagt, at "Danmark år 2005" på en og samme tid handler om at sikre en fortsat fremgangslinie i økonomi og beskæftigelse, men også i en grøn linie.

Socialdemokratiet har fulgt op med vort nye debatoplæg: "Miljøpolitik - fra indsigt til indsats".

Vi står foran en ny fase i miljøpolitikken - en samlet politisk satsning for et bæredygtigt samfund. Socialdemokratiet har fremlagt op mod 30 forslag, der først og fremmest skal sikre renere luft og vand. En stor del af vort valgprogram er faktisk det rene vand.

Helt konkret har sommerens katastrofale konsekvenser for vore fjorde og vandområder i øvrigt vist, at vi er ikke nået langt nok.

Dansk landbrug er konkurrencedygtigt, produktivt, effektivt. Jeg anerkender også, at der i stigende grad lyttes til forbrugernes krav om dyrevelfærd og kvalitet - jeg anerkender, at man ikke længere er døv overfor miljøets og naturens krav. Der er sket en hel del i landbrugets anstrengelser for at begrænse natur- og miljøbelastningen. Men der er ikke sket nok.

Vandmiljøplanen har virket - delvist - men der må mere til.

De sidste dages iltsvindskatastrofer - bl.a. i Mariager Fjord - har vist det. Regeringen har omgående taget de nye initiativer: Krav til bedre udnyttelse af husdyrgødning vil strammes markant. Trafikken med at køre gylle rundt over lange afstande skal bringes til ophør. Kontrol med landbrugets gødningsanvendelse skal skærpes.

De initiativer er allerede sat i værk. Derudover er regeringen indstillet på hurtigt at fremskaffe et beslutningsgrundlag - et grundlag for indførelse af en effektiv form for grøn afgift på brug af gødning. Vi ønsker at give et ekstra skub til naturgenopretningen i Danmark.

Vi ønsker at se åerne få lov til at slynge sig i landskabet igen. At se flere grønne enge og vådområder. Lad os lukke de overflødige pumper og sløjfe fortidens drænrør.

Den offensive politik, jeg her skitserer, vil måske ikke umiddelbart vise synlige resultater for vandmiljøet i morgen - men sådan gælder det jo i så mange dele af den moderne tids visionære politik. Tag ikke fejl af nødvendigheden - og tag ikke fejl af at resultaterne vil komme som en berigelse af naturen. Også for landbruget vil det på sigt være en åbenlys fordel - den vil bringe det moderne landbrug i harmoni med egne omgivelser igen.

Jeg har længe følt, at det har været en ubalance mellem vores optagethed af miljøpolitikken - vores konsekvente opfølgning i lovgivningen - vores omfattende dialog i samfund og politik. - Og så på den anden side arbejdsmiljøet.

Senest har vi fået bedømmelser af den tilstand, hvori det danske arbejdsmiljø befinder sig - og jeg må sige, at det er mildt sagt ikke opmuntrende læsning. Det er simpelthen for ringe. Der er sket for lidt - og det er ovenikøbet mennesker, vi taler om.

Jeg har en indtrængende appel om at tage fat på et langt forpligtende samarbejde med arbejdsmarkedets parter på at få rettet op på disse ting efter mange års indsats. Vi er besluttet for at gøre Danmark til et foregangsland også her - men så må vi også være besluttet for at tage de nødvendige midler i brug. Også i lovgivningen.

Virksomhederne må påtage sig et større ansvar. Og vi må have modet til at indføre bestemmelser om, at det får konsekvenser i tilfælde af grove forsømmelser over for arbejdsmiljøet.

Også her gælder jo, at vi ikke mangler viden - at vi ikke mangler overblik over konsekvenserne af den måde, vi indretter vores arbejdsmiljø på. Det gælder hverken de langsigtede virkninger af monotont ensidigt arbejde - eller de direkte farlige arbejdsmiljøsituationer - det gælder såvel indenfor offentlige arbejdspladser som i den private sektor.

Vi kan ikke være det bekendt - nu må ansvaret i centrum - det bliver et selvstændigt emne også i trepartsdrøftelser med parterne på arbejdsmarkedet.

11. Det rummelige arbejdsmarked.

Det bliver i det hele taget et travlt år, regeringen får med drøftelser med arbejdsmarkedets parter om en lang række vigtige spørgsmål.

Det gælder det rummelige arbejdsmarked og større hensyntagen i overenskomsterne over for familiers behov og ældres muligheder for at blive længere på arbejdsmarkedet.

Sygefraværet skal nedbringes på vores arbejdspladser.

Den moderne stressede danske børnefamilie må vi kunne tilgodese bedre på arbejdsmarkedet - det må være muligt at kunne træde ind og ud af arbejdsmarkedet i højere grad, end vi kan i dag, når der er behov for det i familien. Når der er behov for at dygtiggøre sig.

Det må være muligt, at ældre medarbejdere får et større antal valgmuligheder end 0 timer eller 37 timer på arbejdsmarkedet. Og det bliver i øvrigt muligt fordi virksomhederne i fremtiden kommer til at stå i den situation, at arbejdsløsheden blandt unge mennesker i næste valgperiode vil være helt afskaffet. Efterspørgslen efter ældre erfarne medarbejdere vil derfor stige. Aldersdiskriminationen må derfor væk - den kommer det - både fordi vi vil det - og fordi virksomhederne ikke kommer udenom det.

Med Danmark i fremgang kan vi tage det næste store menneskelige tag for at få de bageste med i en aktiv tilværelse. Det kræver en særlig indsats for dem, der har været meget lang tid væk fra arbejdsmarkedet. Det kræver en særlig indsats for dem, der måske kun fungerer 60% eller 70% effektivt. Det kræver fleksjob og det kræver samarbejde på tværs af sektorer og ordninger - men det skal gøres, og det vil blive gjort.

For hvert eneste menneske har værdi - hvert eneste menneske har betydning - fordi Danmark har Europas højeste beskæftigelsesgrad for mænd og kvinder i Europas trykkeligste land - sådan er det, og sådan skal det vedblive at være.

12. Omsorg og fornyelse

Med Danmark i fremgang kan vi fortsætte genopbygningen af det danske sundhedsvæsen - specielt vore sygehuse. Det er en flerårig langsigtet indsats - opgaven er kolossal efter de mange års forsømmelser under den borgerlige regering.

Der er sket meget i de senere år - der er blevet tilført mere end 3 mia. kr. - der er gennemført forandringer. Antallet af behandlinger er stigende. Ventetiderne er på vej ned, men der er behov for en fortsat forstærket indsats.

Det har glædet mig usigeligt at se amternes beslutsomhed i de senere år - og ikke mindst i det kommende år må jeg konstatere, at vi i virkeligheden kan tale om en massiv oprustning for at forbedre forholdene på sygehusene. Amterne lægger faktisk op til at ansætte 2.500 - 3.000 nye læger og sygeplejersker og andet personale.

Det koster lidt på skatten, men ikke mere end det regeringen har aftalt mulighed for.

Danskerne kan se frem til kortere ventetider, mere personale og bedre vilkår på sygehusene.

Jeg er også usigeligt glad for, at amterne i højere grad end tidligere er opmærksomme på at forbedre forholdene for hjertepatienter og vore psykiatriske sindslidende patienter.

Regeringen vil konsekvent følge op med en ny lovgivning om patienternes rettigheder og sammen amterne en effektiv modernisering og udvidelse af de såkaldte booking-systemer, som også vil medvirke til at nedbringe ventetider og øge service og kvalitet.

Uanset de forhenværende regeringspartiers snak om privatisering og brugerbetaling, så vil vi ikke fravige grundprincipperne i det danske sygehusvæsen: at alle kan blive behandlet uafhængig af pengepungens tykkelse, og at det frie valg indenfor det offentlige sygehusvæsen er den rigtigste vej - nu håber jeg, at den linie kan fastholdes i den kommende amtskommunale valgperiode. Jeg ved, at mange socialdemokratisk ledede amter er beslutsomme

herom - håndslag fra regeringen til år for år at følge dette arbejde op.

13. Kvalitet.

Kvalitet i den offentlige sektor er en enkel overskrift over utrolig mange forskellige aktiviteter regeringen har igangsat. Den danske befolkning støtter den danske velfærdsmodel - vi har ikke holdningsmæssige problemer, når det gælder danskernes parathed til at betale skat - men vi har et naturligt ønske fra befolkningen om, at der skal kvalitet for pengene.

Jeg er enig - det gælder alle områder. Også her skal vi vise, at vi kan blive foregangsland, når det gælder bedre service i den offentlige sektor.

Vi skal hverken lade os styre af tvangstanker eller strøttanker - men af klare politiske holdninger og sund fornuft.

For os er det altafgørende at fastholde ansvaret for kvalitet, adgang til ydelser og finansieringen hos folkevalgte organer. Derfor er vi lodret imod privatiseringer af velfærdsopgaver, -omsorg, sygdomsbehandling og uddannelse. For det betyder nemlig privatisering af ansvaret.

Når det derimod drejer sig om den praktiske udførelse af opgaverne, er vi aldeles fordomsfrie. Men vel at mærke under den klare forudsætning, at politikerne tager det ansvar alvorligt, der handler om at definere og kontrollere kvalitet og adgang til ydelserne. Politikerne skal kunne stilles til ansvar for, at opgaverne løses ordentligt. Der skal opstilles klare servicemål, og der skal være gennemskuelighed. Der skal sikres større valgfrihed og bedre brugerindflydelse.

Når man lytter til VK, får man indtryk af, at vi lever i en gammel østeuropæisk kommandoøkonomi. Men virkeligheden er jo, at kommuner og amter faktisk har en udstrakt frihed til at tilrettelægge den praktiske løsning af opgaverne. Også til at udbyde en opgave i licitation, hvor både private og det offentlige kan byde. Det skal de også have mulighed for. Rundt omkring er der iværksat mange spændende forsøg.

Anderledes forholder det sig med Venstre og De konservative. Her ser vi gammelliberalisme og tvangstanker i skøn forening. Derfor havde de forberedt forslag om tvangsudlicitering til private og afskaffelse af kommunernes

mulighed for at købe ydelser hos hinanden.

Da de mere besindige dele af Venstres kommunale bagland gjorde knuder, blev det pludselig til en "strøtanke".

Til det er der kun at sige: Venstre ved vi, hvor vi har. Strøtankerne fosser ud af Venstre:

Om afskaffelse af efterlønnen, om sygehuse og skoler på aktier, om medborgerkonti i stedet for folkepension. De har også strøet om sig med tanker om velfærdsnarkomani, om afskaffelse af orlovsordningerne, om genindførelse af fradragsfiduser for skatteål, om brugerbetaling på lægebesøg og hospitalsbehandling - og så videre.....

Og så er der VK's oplæg til finanslov 98 - jeg siger velbekomme. Jeg forstår de konservative vil gøre nedskæringerne i arbejdsmarkedspolitik og dagpenge til en hovedreform, hvis de kommer til!

Hører I - arbejdsløse, bistanfsklienter, efterlønnere, arbejdere. Velfærdssamfundet er ikke automatisk. Heller ikke efterlønnen. Det er et spørgsmål om vilje - og sammenhold!

14. Mennesker og uddannelse.

Internationalisering - konkurrence. Kan vi klare os?

De forhenværende regeringspartier taler om, at lønnen skal sættes ned og skatten kompensere - men det er jo en forkert vej. Masser af erfaringer fra andre lande viser det. Der vil altid være en plet på jorden, hvor lønnen er lavere end her - vi skal gøre det modsatte: Vi skal dygtiggøre os hele tiden, fordi teknologien og de nye arbejdspladser forudsætter, at vi kan mere, end vi kunne før, at vi kan bruge teknologien i menneskers tjeneste og ikke komme løbende halsende efter den.

Det skal starte tidligt, og det skal følges op i voksenalderen.

Der er brug for større sammenhæng og forenkling i vort uddannelsessystem for voksne.

Der er brug for, at vi virkelig sætter folkeskolens fremtid på dagsordenen - i det praktiske daglige liv - i det praktiske arbejde.

De grundliggende værdier, folkeskolen bygger på, er rigtige. Dem skal vi ikke vige fra.

Børn skal behandles som hele mennesker. Men de skal også kunne læse, skrive og regne og de skal kunne lære at begå sig blandt andre.

Derfor er det ikke den sorte terpeskole, der skal igen. Det må højrepartierne snakke om.

Men det at være velfungerende og kunne lære at gribe en uforudset situation, behøver jo ikke stå i modstrid med at kunne skrive og regne og læse godt nok.

I fremtidens samfund bliver det altafgørende for det enkelte barns videre færd i uddannelse og job, at de grundlæggende kundskaber er i orden. Og at man behersker brug af informationsteknologi.

Vi har sat et kæmpearbejde i gang for at styrke folkeskolen. Jeg ser gerne, at vi gør mere. F.eks. ved at øge timetallet - mere dansk og regning i de første klasser - og en hurtigere indførelse af edb-anvendelse i undervisningen.

Jeg ved også, at mange skoler er i en utilfredsstillende forfatning når det gælder de fysiske rammer, klasselokaler og nedslidning.

Det er en stor opgave, som skal prioriteres i de kommende år - det er kommunerne, der først og fremmest skal løfte den opgave. Jeg tror også, at kommuner og lærerkræfter må tage nogle fordomsfrie drøftelser om en bedre tilrettelæggelse af samarbejdet med andre faggrupper, en bedre og mere smidig tilrettelæggelse af Ø-, U- og F-tid. Nye initiativer i førskolealder og fritidsskoleordningen.

Lad os tage fat - lad os ikke starte med at tale om vanskelighederne, men om behovene og mulighederne, og lad os vise den nødvendige nytænkning.

15. Med Danmark i fremgang er der kolossalt nye muligheder lige foran os - hvis vi vel at mærke holder kursen og vort engagement i de nye reformer, der skal

afløse og videreføre det arbejde, vi har sat i gang.

Der er en utrolig stor ansvarsbevidsthed tilstede hos danskerne - det er ikke lån, der finansierer opsvinget og forbruget. Tværtimod er danskerne blevet mere tilbageholdende med at låne til forbrug end for et år siden. Mindre end 1 % af de danske familier har brugt et nyt realkreditlån til almindelig forbrug. Samtidig vokser danskernes tillid til dansk økonomi år for år.

Det tegner godt, og det forudsætter også, at vi - uanset oppositionens drillerier - fastholder kursen.

Først sagde de, at pengene fosser ud af statskassen - så sagde de, at det kun var en boble.

Nu siger de, at det omsider går godt, men at det er noget, de selv har udtænkt for 10 år siden.

Har I da glemt derovre hos de forhenværende regeringspartier den politik, der førte til en kartoffelkur, som ødelagde økonomien og sendte hundrede tusinder på overførselsindkomst.

Det kan godt være, at det ikke er godt nok - det er sikkert rigtigt. Det kan godt være, at det ikke er godt nok at have en af de stærkeste økonomier i Europa.

Men det er dog temmelig fantastisk at de samme politikere hos de to forhenværende regeringspartier, som kørte økonomien af sporet i 80'erne nu er blevet verdens bedste!

Det minder mig om, at Mogens Lykketoft fortalte mig om en oplevelse fra det gamle Øst-Berlin, hvor der stadig står en statue af Marx og Engells: Herpå har nogen skrevet med spraymaling: Next Mahl wird es besser!

Det er ganske rigtigt, at der i de seneste år er ansat 20.000 flere i den offentlige sektor, og at de offentlige udgifter hertil er steget. Men disse ansættelser er sket i kommuner og amter, fordi vi har ønsket at rette op på forsømmelserne inden for ældreomsorg, sygehuse og børnepasning.

Med til billedet hører, at der i samme billede er blevet 90.000 flere beskæftigede i

den private sektor. Danskerne er Europas mest arbejdende folk. Det er naturligvis ikke regeringen der alene har skabt de mange arbejdspladser - men vi har skabt forudsætningerne for dem. Fremgangen var ikke sket, hvis ikke danskerne i virkeligheden er flittige folk - og hvis ikke virksomhederne havde forstået at gribe de nye muligheder.

Et af de forhenværende regeringspartier kalder danskerne for velfærdsnarkomaner!

Vi kalder danskerne for det, de er: Det mest flittige, arbejdende folk i Europa. En befolkning, der forventer og fortjener, at fællesskabet leverer god service, der skaber rum, tryghed og valgfrihed her i tilværelsen.

De forhenværende regeringspartier og ekstreme højrepartier lover markante skattelettelser - samtidig med at de kræver gælden ud af verden og lover mere velfærd til alle.

Gyldne løfter er ingen sag. Alle der seriøst har arbejdet med politik. Alle der seriøst har arbejdet med at skulle prioritere, så der også er råd til dagen i morgen, ved, at den holder ikke .

Alle der har skullet administrere et almindeligt husholdningsbudget ved, at det ikke hænger sammen.

De er simpelt hen utroligt dygtige, de forhenværende regeringspartier - til at være i opposition altså. Jeg synes, de skal blive der.

Vi ønsker kvalitet i velfærdssamfundet - for alle ikke bare for dem, der selv kan betale.

Vi vil have miljø- og pengegæld ud af verden - så den ikke overlades til næste generation. Derfor lover vi ikke yderligere skattelettelser. Yderligere store skattelettelser.

Men en sund økonomi og kvalitet for pengene, som almindelige mennesker betaler i skat.

Folks hverdag er vores hverdag.

Om lidt tager vi fat for fuld udblæsning på den kommunale valgkamp. Jeg kan love jer, at de forhenværende regeringspartier - ikke mindst Venstre - ikke får et ben til jorden!

- "Vi tager børnene meget alvorligt"

Vi kan kalde det pasningsmuligheder, forældreindflydelse. Vi kan kalde det den vigtigste del af fremtidens demokrati. Det vi tænker på er at over de sidste 4 år har vi fået over 120.000 pasningstilbud - den vej vil vi fortsætte.

- "Skolen er en del af livets bagage"

- "Man skal ikke bare bøje sig for alderen"

- "En væsentlig del af vores valgprogram er det rene vand"

- "Vi lever af vores erhvervsliv"

- "Brug din stemme, hvis du vil høres"

Sundhed må aldrig være et spørgsmål om at være rig eller fattig. Gratis adgang til hospitaler og behandling er en af de ting, vi ikke vil give køb på.

- "Vi kan alle blive den lille"

Det kræver ikke ret meget. Et lille bitte nervesammenbrud, en skilsmisse eller arbejdsløshed kan starte den store nedtur. Den situation er efter socialdemokraternes mening ikke kun et personligt problem. Vi skal være parat til at træde til fra samfundets side uanset om man er direktør eller langtidsledig.

Men hvis du tror på evigt liv, gigantisk lykke og uendelig succes er det jo ligegyldigt. Så kan du lige så godt stemme på nogle andre.

Så enkelt er det: Vi er optaget af folks hverdag - vi ved godt, hvordan en stresset hverdag for børnefamilierne i Danmark ser ud. Vi ved også godt, hvordan ældre har det, og de behov der er for en god hverdag.

Vi har fulgt den viden op i praksis i de socialdemokratiske kommuners hverdagspolitik - se på resultaterne i de fire år, der er gået, og ingen bør være i tvivl.

Ansvarlighed - rettigheder og pligter - omsorg og mindre emsighed - den samme vision, der kan give Danmark en god start i det 21. århundrede.

Det er forskellen på dem og os. Fordi vi mener, at vi i Danmark er mere end det vi har.

Fordi vi ved, hvor vi skal hen. Med Danmark i fremgang.

Og vi skal være konsekvente - men også forebyggende. Det er forskellen på dem og os.

Sådan er det i miljøpolitikken: Vi skal ikke alene bygge affaldsdepoter, men forebygge nye affaldsmængder og bringe naturen tilbage til sin naturlige tilstand.

Vi skal bygge nye sikre fængselsafdelinger, hvor det er nødvendigt - men ikke kun det. Vi skal undgå, at flere unge kommer ind i den kriminelle løbebane gennem en effektiv forebyggende politik.

Vi skal hjemsende afviste asylansøgere og falske flygtninge - men vi skal mere end det: Vi skal genopbygge de fattige udviklingslande, så mennesker kan vende tilbage dertil og nye flygtningestrømme undgås.

Vi skal sikre et stadigt bedre sundhedsvæsen, der også kan tage sig af arbejdsmiljøskader - men vi skal mere end det: Vi skal forebygge på arbejdspladsen gennem en langt mere effektiv arbejdsmiljøindsats.

Vi skal rense vort grundvand, men vi skal mere end det: Vi skal satse på en konsekvent miljøpolitik, der kan sikre os rent vand i fremtiden.

Vi skal gøre en ekstra indsats, der effektivt en gang for alle standser udstødningen i vort samfund og sikrer, at alle kommer med igen - men vi skal mere end det - vi skal indrette folkeskolen, så unges frafald i uddannelsessystemet ophører.

Det er jo i grunden forskellen: De forhenværende regeringspartier, Venstre og konservative, hører til "reparationspartierne".

Vi socialdemokrater insisterer på forebyggelse - og en vision om et selv bærende samfund.

Det er et tilbud til befolkningen, der er svært at sige nej til.

Vi har alle et kort på hånden: Holder vi sammen - holder vi sammen som et parti - der netop ikke er et kommuneparti eller et Christiansborg-parti. Et parti med en klar lige linie fra regeringen og folketing til det lokalpolitiske - så kan ingen slå os af banen.

Så vil vi se Danmark som foregangsland folde sig ud - fastholder vi, at vores opnåede resultater ikke er en hemmelighed, men selve dokumentationen af vores vision og de kommende års reformpolitik ikke er fantasi men opnåelige resultater, så tror folk også på os.

Så tager vi fat på næste store ryk: Et samfund, der er reformeret og fornyet økonomisk og miljømæssigt bæredygtigt - et Danmark med flere valgmuligheder for den enkelte.

Et Danmark, hvor velfærdssamfundets vitalitet er sikret - ikke formet i centralistisk lovgivning og regelsæt, men med Socialdemokratiet i spidsen for et samarbejde med folk.

Det er den virkelige danske vej for hele den danske befolkning.

Kilde

Fra prof. Robert Klemmensens private samling

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/poul-nyrup-rasmussens-tale-ved-socialdemokratiets-aarsmoede-1997>